

Predstavitev doktorske disertacije Vesne Mirt Čampa

Naslov: Motnje hranjenja in process relacijske družinske terapije

Avtorica se je lotila klinično zelo zahtevne teme raziskovanja globinske dinamike motenj hranjenja. Teme se je lotila sistematično in poglobljeno.

Najprej je natančno in pojmovno jasno opisala pojem motenj hranjenja v povezavi z dinamiko družinskih odnosov in afektino notranjepsihčno dinamiko, ki se razkriva skozi simptomatiko in specifično oblikovanost odnosov.

Empirično je raziskavo zastavila na dveh ravneh in sicer kvantitativni in kvalitativni. V kvantitativnem delu raziskave je na vzorcu 104 oseb (polovica s simptomi motenj hranjenja in polovica brez simptomov) raziskovala razlike med družinskimi odnosi v družinah teh oseb. Razlike je merila z uporabo dveh vprašalnikov in sicer "Family of origin scale" in "Basic emotions scale", nezadovoljstvo telesom pa je merila z vprašalnikom "Eating disorders inventory 3 – Referral Form".

Ugotovila je, da prihajajo osebe s simptomi motenj hranjenja iz družin z manj funkcionalnimi odnosi in da doživljajo pomembno več negativnih čustev, kot osebe brez simptomov. Razlika se je pokazala predvsem pri čustvih krivde, sramu in grajevnosti ter višje nezadovoljstvo s telesom.

Na podlagi rezultatov je potem izvedla tudi kvalitativno procesno raziskavo štirih oseb z motnjami hranjenja, ki so bile vključene v terapevtski process relacijske družinske terapije. Tudi pri teh osebah je sprejembo merila z istimi vprašalniki (pred vstopom v terapevtski process in po zaključku terapevtskega procesa). Hkrati pa je na podlagi audio posnetkov celotnega terapevtskega procesa izvedla analizo vsebine in ugotavljala spremembe v doživljanju in razumevanju čustvene dinamike ter v razumevanju in doživljanju odnosov do telesa ter do staršev.

Naloga je izčrpno in zanimivo delo, ki poveže dinamiko motenj hranjenja z dinamiko družinskih odnosov in opozori na ključni pomen regulacije čustvovanja pri vzpostavljanju bolj zdravega odnosa do lastnega telesa. Jasno je pokazala tudi na vzajemno vplivanje odnosne dinamike družine na razvoj regulacije čustev in škodljive posledice, ki jih imajo družinski odnosi, v katerih se čustvena regulacija ne razvije v polni meri.

Avtorica je pokazala tudi na visoko učinkovitost relacijsko družinske obravnave motenj hranjenja, saj tovrstna obravnava doseže temeljne vzroke in tudi vzpostavi možnost globinske transformacije osnovnih regulativnih mehanizmov, ki so pri motnjah hranjenja popačeni ali celo neobstoječi.

Naloga je svež in metodološko inovativen način obravnave simptomatike, ki se jo prepogosto obravnava na bistveno preveč površinski način.

doc. dr. Katarina Kompan Eržar, mentorica